



Article Info/Makale Bilgisi

Received/Geliş: 25.06. 2019 Accepted/Kabul: 15.01. 2020 Published/Yayınlanma: 31.01.2020

**Sınıf Öğretmenlerinin Yabancı Dil Öğretiminde Karşılaştıkları  
Problemlerin Belirlenmesi\***

Erdal ZENGİN<sup>1</sup>  
A. Halim ULAŞ<sup>2</sup>

**Öz**

Bu araştırmada amaç, ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde (İngilizce) karşılaştıkları problemleri tespit etmektir. Bu araştırmanın bir diğer amacı ise, Türkiye’de yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunları öğrenci, öğretmen, öğretim programı ve yönetime göre belirlemek ve ikinci yabancı dil öğretiminin daha etkili ve yararlı olmasını sağlayacak öneriler geliştirmektir. Sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde yaşadıkları problemleri belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada veriler, sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilmiştir. Görüşme yapılan sınıf öğretmenleri görüşlerini özgür bir şekilde ifade etmiş, görüşme esnasında katılımcıyı yönlendirici herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Araştırma, 2016-2017 öğretim yılında Elazığ, Bitlis, Bingöl illerinde bulunan 18 İlkokulda görev yapan toplam 130 sınıf öğretmeni üzerinde yürütülmüştür. Bu araştırma sınıf öğretmenlerinin İngilizce dersini öğretirken yaşadıkları sıkıntıları belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmaya katılanların % 45.1 i erkek, % 56.9 bayan öğretmenlerden oluşmaktadır.

**Anahtar Kelimeler:** Yabancı Dil, Yabancı Dil Öğretimi, Sınıf Öğretmenleri, İlkokul

**Identification of Problems Encountered by Classroom Teachers in Foreign  
Language Teaching**

**Abstract**

The purpose of this research is to identify the problems faced by Classroom Teacher in foreign language teaching (English). Another objective of this research student of the problems encountered in foreign language teaching in Turkey, teachers, identify training programs and by management is to develop proposals to ensure that more effective and useful second language teaching. In this research, which aims to identify the problems that classroom teachers experience in teaching foreign languages, the data are derived from the opinions of classroom teachers. Classroom teachers freely expressed their views during interview and no expressions directing the participant were used during the interview.. The research was conducted on a total of 130 classroom teachers working in 18 primary schools in Elazığ, Bitlis, Bingöl provinces during 2016-2017 school year. This research aims to determine

<sup>1</sup> Araştırma Görevlisi, Fırat Üniversitesi Temel Eğitim Bölümü, ezengin@firat.edu.tr

<sup>2</sup> Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi Temel Eğitim Bölümü, halimulas@atauni.edu.tr

\* Bu çalışma, 27. uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi, 16-17-18-19-20-21-22 Nisan 2018, Çankaya / ANKARA’da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

the distresses that classroom teachers experience while teaching English lessons. 45.1% of the participants were male and 56.9% were female teachers.

**Keywords:** Foreign Language, Foreign Language Teaching, Classroom Teachers, Primary School

## 1. Giriş

Eğitimli bir toplumun geleceğe güvenle bakacağı kaçınılmazdır. Her konuda eğitim, bilginin, yeteneğin ve deneyimlerin gelişimini sağlayacaktır. İlköğretimde verilen temel eğitim, bilgi ile birlikte öğrencilerin davranışlarını etkilemektedir. Toplumdaki diğer örgütlerin yanında en az onlar kadar hatta en ön sırada yer alan kuruluşların başında eğitimin yuvası olarak nitelendirebileceğimiz okullar gelmektedir. Eğitimin, örgütün tutumunda rol oynayan faktörlerin başında, öğretmen ve yöneticiler gelmektedir (Üste ve Meslek, 2007; Gökyer ve Zincirli, 2011). Öğretmen ve yöneticilerin eğitim faaliyetleri içindeki rolü ciddi bir öneme sahiptir. Eğitimin bir parçası olarak düşünülen dil öğretimi sürecinde de önemli bir yere sahip olan öğretmenlerin, dil öğretimi sürecini önemseyerek devam ettirmeleri gerekir. Dil öğretimi her yaşta ve her düzeyde uygulanabilen fakat oldukça ciddiye alınması gereken bir süreçtir. Erken yaşta dil öğretimi ülkemizde son yıllarda çok büyük bir önem kazanmaktadır. Dünyanın küçük bir köy haline dönüştüğü günümüzde dil öğrenme yaşı 5-6 yaşlarına kadar inmektedir.

Türkiye’de 1997 yılından itibaren benimsenen erken yaşta yabancı dil öğrenimi, dünyada pek çok örneği olan erken yaşta iki dilli eğitim-öğretim sürecine geçiş niteliğinde olup, ardında yatan birincil neden, bugüne kadar yapılan birçok araştırmada, ikinci dile başlama yaşının söz konusu dili öğrenmede en belirleyici etken olmasıdır. Bu bağlamda, çocuk yaşta ikinci bir dil öğrenmeye başlayanların yetişkinlerle karşılaştırıldığında hemen her zaman daha başarılı oldukları görülmüştür (Oyama, 1978; Patkowski, 1980, Krashen, Scarcella, & Long, 1982; Singleton, 1989; Johnson & Newport, 1989-1991; Slavoff & Johnson, 1995; Nunan, 2003). Kimi araştırmacılar çocuğun bu başarısını, ikinci dil öğreniminde kritik bir öğrenme yaşının olduğu biçiminde günümüzde de tartışıla gelen varsayımlarla açıklamaya çalışmışlardır. (bkn. Lenneberg, 1967; Asher & Garcia, 1969; Oyama, 1978).

Bireyler dil öğretimi için yapısal olarak hazırbulunuşluk düzeyi ile ve dili etkin hale getirecek şekilde, genetiksel bir yapı ile dünyaya gelirler. Fakat çocukların dil öğretimi açısından avantajlı bir şekilde dünyaya gelmiş olmaları, onların çevresel etmenlerden etkilenmeden dil eğitim ve öğretim sürecini tamamlayacaklarını düşünmek doğru bir tespit olamaz. Sonuçta dil denilen olgu sosyolojik etmenlerin bir sonucu olarak edinilir. Birey dil ediniminde, hem yapısal olarak doğuştan gelen kazanılmış bir edinimin etkisi ile hem de sosyal faktörlerin etki etmesi ile süreci tamamlama eğilimi gösterirler (Ülgen ve Fidan, 1997). Çünkü bu süreç; “Ana dili başlangıçta anneden ve yakın aile çevresinden, daha sonra da ilişkili bulunulan çevrelerden öğrenilen, insanın bilinçaltına inen ve

bireylerin toplumla en güçlü bağlarını oluşturan dildir” olarak tanımlanabilir (Aksan, 2000:81, Zanden, 1997).

Yabancı dil öğrenmenin sebepleri, kişiden kişiye değişen bireysel hedefler, değişik toplumların kültürlerine duyulan ilgi, toplum içinde daimi veya sürekli olmayan bir ilerleyişte görülen bir zorunluluk, meslek yaşamı boyunca gelişme ve yükselme isteği ve eğitim kurumunun müfredatına dayalı olarak eğitim görme durumu olarak tanımlanabilir (Harmer, 1991). Ülkemizdeki mevcut durum düşünüldüğünde, bu sebeplerin içinde ötekilerine nazaran en önemli yabancı dil öğrenme sebebi, eğitim kurumlarımızda, üniversite eğitimine kadar ve oda dahil olmak üzere İngilizce dil eğitiminin belli bir oranda zorunlu olarak verilmesidir. Öyle ki, Milli Eğitim Bakanlığı (2006) ve Türkiye İstatistik Kurumu (2007) verilerine göre, ülkemizde ilköğretim düzeyinde yaklaşık olarak 11 milyon, orta öğretimde ve meslek okullarında yaklaşık altı milyon ve yüksek öğretimde yaklaşık iki milyon öğrenci mevcut olup, farklı öğrenim 82 aşamalarında milyonlarca öğrenci, dil öğrenme çabası içerisinde bulunmaktadır. Bu sayıya, diğer amaçlara bağlı olarak dil öğrenenlerin eklendiği düşünüldüğünde, bahsedilen sayı daha da artmaktadır. Ülkemizde 1997-98 eğitim-öğretim yılından itibaren yabancı dil öğretimi ilköğretim 4.sınıfta başlanmakta, daha sonraki kademelerde ikinci yabancı dil, istek doğrultusunda takviyeli yabancı dil dersleriyle devam etmektedir. Fakat 2012’de değişerek 4+4+4 olan eğitim sistemimizde İngilizce dersi ilköğretim 2.sınıf müfredatına girmiştir (Resmi Gazete, 2012).

Küreselleşmenin etkisiyle ikinci dilin öğrenilmesi daha önem kazanmıştır. Uluslararası diller her geçen gün insanların hayatında yer almaktadır.( Aybek , 2015). Günümüzde yabancı dil öğrenmek gerek eğitim, gerekse eğitim istihdam açısından en önemli unsur haline gelmiştir. Eğitim, yeni kuşakların toplumda yerlerini almaya hazırlarken, gereken bilgi, beceri ve anlayışlar elde etmelerine yardım etme etkinliğidir (Oğuzkan, 1993: 61). Başaran (1994: 77) eğitimi, etkileşim halindeki kuvvetlerin ürünü şeklinde açıklamaktadır. Genç (1990: 67)’e göre ise dil, belli bir toplumda yaşayan bireylerin duygu, düşünce, ihtiyaç ve yaşantılarını açıklamak için ortaklaşa kullandıkları sözlü ve yazılı semboller kümesidir. Kültürümüzde dilin çok önemli bir yere sahip olduğu gerçeğini hatırlatarak, ülkemizde yabancı dil eğitim ve öğretiminin çağdaşlaşma, uygarlaşma atılımlarının vazgeçilmez bir zorunluluğu olarak ortaya çıktığı ve geliştiğini vurgulamak gerekir (Songün, 1983:102).

İşlevsel bir karşılığı olan yabancı dilin pratik olarak uygulanabilir, yabancı dil öğretiminde çağdaşlığı temele alan bir program anlayışını ve program geliştirme araştırmalarına bir süreklilik kazandırılmasını gerekli kılmaktadır. Yabancı dil öğretiminde modern yöntem ve tekniklerin kullanılması, yabancı dil öğretim teknolojisinin ilerlemesinde pozitif bir etki yapacağı ve daha nitelikli bir programın işe koşulmasını sağlayacak, yabancı dilin edinilmesinde öncesinde bu duruma engel teşkil eden problemlerin minimize edilmesini sağlayacaktır (Yaşar, 1990, s.94-95).

---

## 2. Yöntem

Bu araştırmanın amacı, ilkokul da görev yapan sınıf öğretmenlerin yabancı dil öğretiminde yaşadıkları problemlerin neler olduğunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma tarama modelinde olup betimsel bir nitelik arz etmektedir. Araştırma Bitlis, Elazığ, Bingöl ilinde 2015-2016 eğitim-öğretim yılında ilkokul görev yapan 130 öğretmen üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada veriler anket yoluyla elde edilmiştir.

### Araştırmanın Amacı

Bu araştırma amaç, ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde (İngilizce) karşılaştıkları problemleri tespit etmektir. Bu araştırmanın bir diğer amacı ise, Türkiye’de yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunların öğrenci, öğretmen, öğretim programı ve yönetim göre belirlemek ve ikinci yabancı dil öğretiminin daha etkili ve yararlı olmasını sağlayacak öneriler geliştirmektir.

### Araştırmanın Önemi

Ülkemizde yabancı dil öğreniminde yüksek oranda harcamalar yapılmakta ve zaman sarf edilmektedir. Yabancı dil bilmek kişinin özgeçmişinde artı olsun diye değil bir amaç doğrultusunda olmalıdır. Gereksiz yere yabancı dil öğrenmek büyük bir ekonomik kayıptır.

Dil öğretiminde kullanılan yöntemlerin başarılı olabilmesi için kullanılan özelliklerinin yanı sıra, hedef kütlenin kişisel özellikleri öğretimin yapıldığı çevrede konuşulan dil, ekonomik ve sosyal durum gibi bir takım faktörlerin de göz önünde bulundurularak yöntemlerin kullanım özelliklerinin hedef kitleye uyarlanması ve geliştirilmesi gerektiği göz önünde bulundurularak bu çalışmanın bu alana önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

### Evren ve Örneklem

Araştırma 2015-2016 yılında Bitlis, Elazığ, Bingöl illerinde görev yapan sınıf öğretmenleri üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın örnekleme ise 2016-2017 eğitim öğretim yılında Bitlis, Elazığ, Bingöl illerinde görev yapan toplam 130 sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırma örnekleminde yer alan iller ve okullar şu şekildedir; *Bitlis İlinde*; Zübeyde Hanım İlköğretim Okulu, Dörtağaç Köyü İlkokulu, Şehit Ergin Komut İlköğretim Okulu ,Tobb İlköğretim Okulu; *Bingöl İlinde*; Atatürk İlkokulu, Arslanbeyli İlkokulu, 28 Ağustos İlkokulu, Mehmet Akif Ersoy İlkokulu, Vali Kurtuluş Şişman Türk İlkokulu, Ankara Büyükşehir İlkokulu, Mustafa Kemal İlkokulu, Fatih İlkokulu, Yeşilyurt İlkokulu, Gazi İlkokulu; *Elazığ İlinde*; Dumlupınar İlkokulu, Atatürk İlkokulu, Murat İlkokulu Yavuz Sultan Selim İlkokulu.

## Verilerin toplanması ve Analizi

Sınıf öğretmenlerinin yabancı öğretiminde yaşadıkları problemler üzerine ilişkin veriler, farklı illerde görev yapan öğretmenlerin görüşlerinden elde edilmiştir. Verileri elde etmede toplam 20 maddeden oluşan 5'li likert türü ölçekten faydalanılmıştır. Araştırmada elde edilen verileri çözümlemede SPSS paket programından faydalanılmış olup, araştırma yüzde, frekans ve aritmetik ortalama teknikleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Demografik verilere dayalı görüşler arası anlamlı farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar arasında t testi ve tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

### 3. Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, araştırma sonuçlarına ilişkin elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

**Tablo 1.** Araştırmanın yapıldığı il durumlarına göre genel dağılımı

İl	F	%
Bitlis	20	15,2
Bingöl	68	52,3
Elazığ	42	32,3
Toplam	130	100

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin %15, si Bitlis ilinde, %52.3 ü Bingöl ilinde, %32,3 ü Elazığ ilinde yaşayan öğretmenlerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

**Tablo 2.** Araştırmaya katılanların cinsiyet durumlarına göre genel dağılımı

Cinsiyet	F	%
Erkek	56	43,1
Kadın	74	56,9
Toplam	130	100

Tablo 2 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin % 43,1 inin erkek ,% 56,9 u da kadınlardan oluşmaktadır.

**Tablo 3.** Araştırmaya katılanların mesleki kıdemlerine göre genel dağılımı

Mesleki Kıdem	f	%
---------------	---	---

1-5 yıl	21	16,2
6-10 yıl	51	39,2
11-15 yıl	37	28,5
16-20 yıl	11	3,5
21 yıl ve üstü	10	7,7
Toplam	130	100

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin % 16,2 nin 1-5 yıl, % 39,2 nin 6-10 yıl, % 28,5 11-15 yıl, % 3,5 16-20 yıl ve % 7,7 sininde 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip oldukları görülmektedir.

**Tablo 4.** Araştırmaya katılanların mezun oldukları yükseköğretim türüne göre genel dağılımı

Yükseköğretim Türü	f	%
Öğretim okulu	12	9,2
Eğitim enstitüsü	10	7,7
Eğitim fakültesi	96	73,8
Diğer	12	9,2
Toplam	130	100

Tablo 4 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin % 9,2 sının Öğretim okulu % 7,7 sının Eğitim enstitüsü, %73,8 in Eğitim fakültesi ve % 9,2 sının diğer fakültelerden mezunu olduğu görülmektedir.

**Tablo 5.** Araştırmaya Katılan sınıf Öğretmenlerin yabancı dil öğretiminde yaşadıkları problemlere ilişkin Görüşleri

Madde No	İFADELER						$\bar{X}$	SS
		Tamamen K.(%)	Katlıyorum (%)	Kısmen K.(%)	Katılmıyorum(%)	Hiç K.mıyor(%)		
1	İlkokullarda İngilizce ders saati açısından yeterlidir.	16,2	27,7	22,3	16,2	17,7	3,08	1,34
2	İlkokulda 2. Sınıfta İngilizce ders öğretimine olumlu bakıyorum.	30,0	33,8	18,5	8,5	9,2	3,66	1,24
3	İngilizce öğretimi açısından kendimi yeterli buluyorum.	12,3	29,2	23,8	19,2	15,4	3,03	1,26

4	İngilizce öğretimi için okulda yeteri kadar materyal bulunmaktadır.	8,5	23,3	30,2	17,1	20,9	2,81	1,24
5	İngilizce öğretiminde okuma becerilerine gereken önemi vermekteyim.	16,4	35,2	25,0	12,5	10,9	3,33	1,21
6	İngilizce öğretimine branş öğretmenleri girmelidir.	51,2	15,7	18,9	8,7	5,5	3,98	1,24
7	İngilizce öğretiminde görsel materyalleri yeteri kadar kullanıyorum.	8,7	25,4	40,5	14,3	11,1	3,06	1,09
8	Dil öğretiminde değerlendirme yazılı sorularla yapılmalıdır.	22,5	26,4	25,6	15,5	10,1	3,35	1,26
9	Öğrencilerin öğrendikleri dili uygulayabilecekleri-/kavrayabilecekleri ortamlar bulunmaktadır.	14,0	14,0	21,7	28,7	21,7	2,69	1,33
10	İngilizce öğretiminde dinleme becerilerine gereken önemi vermekteyim.	16,9	32,3	24,2	19,4	7,3	3,32	1,17
11	İngilizce ders kitapları öğrenci seviyesine uygundur.	12,7	34,1	32,5	12,7	7,9	3,30	1,09
12	İngilizce öğretimine 2. Sınıfta başlanmamalıdır.	20,3	6,4	19,5	20,3	23,4	2,89	1,45
13	İngilizcenin yazıldığı gibi okunmamasından dolayı problem yaşıyorum.	31,2	25,6	23,2	8,8	11,2	3,56	1,31
14	Öğrencilerin okudukları dili pratiğe dökebilecekleri ortamlar mevcuttur.	10,9	14,0	25,6	22,5	27,1	2,58	1,31
15	İngilizce öğretiminde konuşma(telaffuz etme) Becerisi kazandırmada zorlanıyorum.	24,4	27,6	26,0	15,0	7,1	3,47	1,21
16	Oyun yoluyla İngilizce öğretiminde gereken verimi alabiliyorum.	18,4	32,0	31,2	12,0	6,4	3,44	1,11
17	Dil öğretiminde değerlendirme sözlü olarak Yapılmalıdır.	20,3	31,2	27,3	14,1	7,0	3,43	1,16
18	İlkokullarda uygulanan İngilizce müfredatı öğrenme açısından yetersizdir.	18,3	23,8	29,4	24,6	4,0	3,27	1,14
19	Sınıf öğretmenleri İngilizceye yeteri kadar hak İm değerlidir.	26,4	24,8	25,6	10,9	12,4	3,41	1,32
20	Sınıf Öğretmenleri etkili İngilizce öğretimi için yeteri düzeyde eğitim almaktadır.	8,7	11,8	20,5	25,2	33,9	2,36	1,29

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenin 4.madde olan ‘‘ilkokullarda İngilizce ders saati açısından yeterlidir’’ görüş maddesine ‘‘ kısmen katılıyorum’’ (x=3,08 ) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada görülen bu oran öğretmenlerin İngilizce dersine ayrılan süreyi yeterli gördükleri ama bu sürenin daha fazla olabilir şeklinde görüş bildirmektedirler. Sürenin daha uzun olması durumunda yabancı dil öğretimi sürecinin daha kolay ve öğretim açısından daha verimli olacağı düşünülmektedir. Katılımcıların çoğunun bu görüşte olduğu savunulabilir.

Tablo 5 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin 2.madde olan “ ilkokulda 2. Sınıfta İngilizce ders öğretimine olumlu bakıyorum” görüş maddesine “ katılıyorum “ ( $x=3,66$ ) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada görülen bu oran öğretmenlerin İngilizce ders öğretimine 2. sınıfta başlamasına olumlu baktıkları görülmektedir. Katılımcıların, dil öğretimi erken yaşlarda öğretilmeye başlandığında, bireyin ikinci bir dili kolay bir şekilde edinebileceği düşüncesinden dolayı bu görüşü savunmuş olma durumları vardır.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 3. Madde olan “ İngilizce öğretimi açısından kendimi yeterli buluyorum” görüş maddesine “ kısmen katılıyorum” ( $x=3,03$ ) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu oran sınıf öğretmenlerinin İngilizce ders öğretiminde kendilerini yeteri kadar donanımlı görmemektedirler. Bu veri, sınıf öğretmenlerinin lisans ve lisans eğitimi öncesi mezun oldukları orta öğretim kurumlarının yabancı dil ile eğitim verme düzeylerinden kaynaklanan bir sonuç olarak düşünülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 4. Madde olan “ İngilizce öğretimi için okulda yeteri kadar materyal bulunmaktadır” görüş maddesine “ kısmen katılıyorum “ ( $x=2,8$ ) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu oran sınıf öğretmenlerinin İngilizce öğretimi için okulda yeteri kadar materyal bulamadıkları görülmektedir. Eğitim kurumlarının fiziksel olarak birbirinden farklı olduğu düşüncesi göz önüne alındığında, bu tespitin eğitim kurumlarının sahip olduğu olanakların farklılaşmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 5. Madde olan “ İngilizce öğretiminde okuma becerilerine gereken önemi vermekteyim” görüş maddesine “ kısmen katılıyorum” ( $x=3,33$ ) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu oran araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin İngilizce dersi için okuma becerisine yeteri düzeyde önem vermektedirler. Sınıf öğretmenlerinin bu görüşe kısmen katılmalarının altında yatan sebeplerin çeşitli olduğu düşünülmek ile beraber, eğitim-öğretim için ayrılan sürenin yetersizliği ve verilen derslerin çeşitli olması, katılımcı öğretmenlerin, çocuğu zorlanma düzeyine ilişkin farklı görüşlerde olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanları 6 .madde olan “İngilizce öğretimine branş öğretmenleri girmelidir” görüş maddesine “ katılıyorum” ( $x=3,98$ ) düzeyinde görüş belirtmektedirler. Bu oran öğretmenlerin İngilizce dersine branş öğretmenlerinin girmesiyle öğrencilerin verim alacaklarını düşündükleri görülmektedir. İngilizce öğretmenlerinin lisans



düzeyinde aldığı İngilizce eğitimi göz önüne alındığında, sınıf öğretmenlerinin, bu derse konuya hakim ve bu dersin eğitimini almış olan eğitimcinin girmesini istedikleri düşüncesine sahip oldukları düşünülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların 7. Madde olan ‘‘İngilizce öğretiminde görsel materyalleri yeteri kadar kullanıyorum’’ görüş maddesine ‘‘kısmen katılıyorum’’ ( $x=3,06$ ) düzeyinde görüş belirtmektedirler. Bu oran öğretmenlerin görsel materyalleri oldukça az kullandıkları görülmektedir. Katılımcıların derse karşı olan ilgi ve bu derse yönelik aldıkları eğitimin düzeyi bu sonuca etki ettiği düşünülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların 8.madde olan ‘‘ dil öğretiminde değerlendirme yazılı sorularla yapılmalıdır’’ görüş maddesine ‘‘ kısmen katılıyorum’’ ( $x=3,35$ ) düzeyinde görüş belirtmektedirler. Bu oran öğretmenlerin değerlendirme soruların hem yazılı olarak hem de farklı teknikler kullanılarak değerlendirilebilir görüşü belirtilmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların 9. Madde olan ‘‘ öğrencilerin öğrendikleri dili uygulayabilecekleri /kavrayabilecekleri ortamlar bulunmaktadır’’ görüş maddesine ‘‘ kısmen katılıyorum’’ ( $x=2,69$ ) düzeyinde görüş belirtmektedirler. Bu oran öğretmenlerin öğrenciler için uygun ortamlar pratik yapabilecekleri ortamlar bulunmadığını görülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların 10.madde olan ‘‘İngilizce öğretiminde dinleme becerilerine gereken önemi vermekteyim’’ görüş maddesine ‘‘ kısmen katılıyorum’’ ( $x=3,32$ ) düzeyinde görüş belirtmektedirler. Bu oran öğretmenlerin dinleme becerilerine önem verme durumlarının bu derse karşı olan ilgilerine göre farklılaştığını göstermektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların 11.madde olan ‘‘ İngilizce ders kitapları öğrenci seviyesine uygundur’’ görüş maddesine ‘‘kısmen katılıyorum’’ ( $x=3,30$ ) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu oran sınıf öğretmenlerin İngilizce dersi için hazırlanan kitapların ilkökul öğrencilerinin seviyesine uygunluğunu, konuya karşı olan bilgi düzeylerinin ve ders materyallerinin nasıl olması gerektiği konusundaki fikir derinlik düzeylerinin farklılaştığını göstermektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların 12.madde olan ‘‘ İngilizce öğretimine 2.sınıftan başlanmamalıdır’’ görüş maddesi ‘‘ kısmen katılıyorum’’ ( $x=2,89$ ) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu orana göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerin hem 2.

Sınıfta başlanmalı hem de anaokulunda, 1. sınıfta ya da 3. sınıfta başlanabilir görüşü belirtilmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 13.madde olan ‘ İngilizenin yazıldığı gibi okunmasından okunmamasından dolayı problem yaşıyorum ‘ görüş maddesine ‘ katılıyorum ‘ ( $x=3.56$ ) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu oran sınıf öğretmenlerinin İngilizcenin okunması ve yazılmasının farklı oluşundan dolayı yüksek düzeyde problem yaşadıkları göstermektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerin 14.madde olan ‘ öğrencilerin okudukları dili pratiğe dökebilecekleri ortamlar mevcuttur’ görüş maddesine ‘ katılmıyorum ‘ ( $x= 2,58$ ) düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu oran sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin İngilizceyi pratiğe dökebilecekleri ortamların olmadığı görüşünü savunmuşlardır.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 18.madde olan ‘ ilkokullarda uygulanan İngilizce müfredatı öğrenme açısından yetersizdir’ görüş maddesi ‘ kısmen katılıyorum ( $x=3,27$ ) düzeyinde görüş belirtmektedirler. Bu oran uygulanan müfredatın İngilizce öğretimi için öğretmenlerin bazıları yeterli görmesi, bazılarının da yetersi görmesi, bu konunun öğretmenler açısından önem düzeyinin farklılaştığını göstermektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların 19.madde olan ‘ sınıf öğretmenleri İngilizceye yeteri kadar hakim değillerdir’ görüş maddesine ‘ katılıyorum ‘ ( $x=3,41$ ) düzeyinde görüş bildirmektedir. Bu oran sınıf öğretmenlerinin İngilizce dersine hakim olmadıklarını göstermektedir. Bu sonuç sınıf öğretmenlerinin, İngilizce dersine yönelik lisans ve lisans eğitimi öncesi aldıkları yabancı dil eğitiminin yetersiz olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların 20’nci madde olan ‘ sınıf öğretmenleri etkili İngilizce öğretimi için yeteri düzeyde eğitim almaktadırlar‘ görüş maddesine ‘ katılmıyorum’ ( $x=2,36$ ) düzeyinde görüş belirtmektedirler. Bu oran sınıf öğretmenlerinin gereken İngilizce eğitimini almadıkları göstermektedir. Lisans düzeyinde, sınıf öğretmenleri haftalık 3 saat İngilizce dersi görmektedirler. Bu durum katılımcıların böyle bir görüşü beyan etmede etkili olduğu düşünülmektedir.

#### 4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonucuna göre, sınıf öğretmenlerinin %51.2 si İngilizce öğretimi dersine branş öğretmenlerinin girmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca, öğretmenlerin İngilizce dil öğretimine ikinci sınıftan itibaren başlamasına olumlu baktıkları görülmektedir. Buda gösteriyor ki sınıf öğretmenleri İngilizce öğretimi konusunda sıkıntı yaşadıklarından dolayı branş öğretmenlerinin derse girmesine öğrencilerin ve dil öğretimini daha erken yaşlarda almalarına olumlu baktıkları tespit edilmiştir. Oğuz (2006) çalışmasında; ilköğretim İngilizce öğretmenlerinin öncelikle İngilizce Öğretmenliği mezunu olan kişilerden seçilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu alandan mezun olanların ihtiyacı karşılamaması durumunda İngiliz Dili ve Edebiyatı, Amerikan Dili ve Edebiyatı bölümlerinden mezun olan öğretmenlere “Öğretmenlik Sertifikası Dersleri” almaları şartı ile öğretmenlik yapma olanağı verilmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Ayrıca Bayyurt (2012) ve Oğuz (2006) çalışmasında; erken yaşta İngilizce öğrenen çocuklara yönelik ders verebilecek öğretmenlerin de gereken formasyonu almış donanımlı öğretmenler olması gerektiğini ifade edilmiştir. Bununla ilgili olarak da ideal bir eğitim öğretim programında öğretmenin yeri ve önemi bir kez daha vurgulanmıştır.

Araştırmanın bir diğer sonucuna göre, İngilizce ders kitaplarının öğrenci seviyesine uygun olmadığı görüşü saptanmıştır. Bununla birlikte İngilizce öğretimi için uygulanan müfredatın yeterli olmadığı görülmektedir. Sınıf öğretmenleri, İngilizce öğretimi için görsel materyalleri orta düzeyde kullandıkları anlaşılmaktadır. Görsel materyaller, öğrencilerin öğrenme becerilerine geliştirici düzeyde etkisi olduğu için, görsel materyallerin daha fazla kullanması öğrencilerin öğrenmeleri açısından olumlu sonuçlar vereceği düşünülmektedir. Bayyurt (2012) ve Oğuz (2006) çalışmasında; İngilizce öğrenen çocuklara yönelik müfredat geliştirmesi ve içerik olarak erken yaşta dil eğitimini alacak olan çocukların özelliklerine uygun düzenlemeler yapılması gerektiğini vurgulamıştır.

Araştırmanın sonucunda, sınıf öğretmenlerinin öğrencilerine öğrettikleri yabancı dili uygulayabilecekleri ortamların bulunmadığını öne sürdükleri tespit edilmiştir. Bu yüzden okullarda öğretilen İngilizce dilinin kalıcı olmadığı düşünülmektedir. İngilizce öğrenecek olan çocukların bu dili etkin olarak kullanacakları ortamın olmadığı elde edilen veriler aracılığı ile saptanmıştır. Bir dilin geliştirilmesi ve daha doğru kullanılması için bu dili kullanacak ve konuşacak uygun ortamların oluşturulması gerekmektedir. Oğuz’a (2002) göre yabancı bir dilin öğrenilmesinde güçlüklerin aşılması için önemli uygulamalardan birisinin dilin yaşandığı ortamın yaratılması ya da o dilin yaşandığı yerde dilin öğrenilmesidir. Yılmaz ve Babacan (2015) da, dil öğretiminde dilin aktif kullanımının sağlanması, dil öğretiminin çok uyaranlı eğitim ortamları ile desteklenmesini güçlüklerin aşılması için gerekli görmektedirler.

Bu sonuçlar ışığında şu önerileri yapmak mümkündür;

1. Yabancı dil öğretiminde, öğreticilerin yabancı dilinin sesletim özelliklerine ve gramer yapısı bilgisine, öğretim yöntem ve yaklaşım bilgisine sahip, donanımlı olmaları gerekmektedir. Bunun için Yükseköğretim Kurulu ve Milli Eğitim Bakanlığının ortak bir çalışma ile her okula gerekli olan yabancı dil eğitimcisinin atanmasını sağlayacak düzenlemeler yapılabilir.
2. Yabancı dil olarak öğretilen dilin, sahip olduğu ses çeşitliliği kadar öğrencinin ana dilinde yer alan ses çeşitliliği de öğretimde belirleyici olmaktadır. Bunun için yabancı dil öğretiminde dil alanında uzmanlaşmış branş öğretmenlerinin görevlendirilmesi gerekmektedir.
3. Okullarda okutulan yabancı dil ders kitaplarının içeriği ve görsel seviyesi, öğrencinin gelişim durumuna ve ilgilerine uygunluğu kontrol edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Yapılan çalışma sonucunda öğrencilerin seviyesine uymayan, ilgilerini çekmeyen ve görsel açıdan yetersiz olan ders materyalleri geliştirilmelidir.
4. Çalışmada elde edilen sonuca göre, dil öğretiminin erken yaşlarda başlaması çocukları dile karşı olumlu bir tutum geliştirmelerini sağlayacağı tespit edilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, dil öğretiminin ilkokul kademesinin ikinci sınıfından itibaren verilmesi, çocuğu dil öğrenmeye hazırlayacağı düşünülmektedir. Bunun için dil öğretimin başladığı sınıf düzeyinin ikinci sınıf olarak düzenlenmesi gerektiği önerilmektedir.

## 5. KAYNAKÇA

- Aksan, D. (2000). Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim. (1), *TDK Yayınları*: Ankara.
- Asher, J., & Garcia, R. (1969). The optimal age to learn a foreign language. *Modern Language Journal*, 53, 334- 341.
- Aybek, B. (2015). İlkokul ikinci sınıf İngilizce dersinin İngilizce öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 10(15), 67-84
- Aydın, S. ve Zengin, B. (2008). Yabancı dil öğreniminde kaygı: Bir literatür özeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4(1), 81-94.
- Başaran, İ. E. (1994). *Eğitime Giriş*, Kadioğlu: Ankara,
- Bayyurt, Y. (2012). 4+ 4+ 4 Eğitim sisteminde erken yaşta yabancı dil eğitimi. *Yabancı Dil Eğitimi Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara*
- Genç, Ş. (1990). *Çocuk Gelişim*. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Yayını: Ankara,
- Gökkyer, N. & Zincirli, M. (2011). The perceptions of advisors and social club representative students on the level of realization of social club activities performed. *E - journal of New World Sciences Academy*, 6 (2), 1836 - 1851.

- Harmer, J. (1991). *The practice of English Language Teaching*. Longman Publishing, New York
- İlter, B. G., & Sühendan, E. R. (2007). Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi Üzerine Veli Ve Öğretmen Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 21-30.
- Johnson, J., ve Newport, E. (1989). Critical period effects in second language learning: The influence of maturational state on the acquisition of English as a second language. *Cognitive Psychology*, 21, 60-99.
- Johnson, J.S., ve Newport, E.L. (1991). Critical period effects on universal properties of language: The status of subjacency in the acquisition of a second language. *Cognition*, 39, 215-258.
- Krashen, S., Scarcella, R., ve Long, M. (1982). *Child-adult differences in second language acquisition*. Rowley, MA: Newbury House.
- Lenneberg, E.H. (1967). *Biological foundations of language*. New York: Wiley.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2006). Türkiye Eğitim İstatistikleri, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Ankara. <http://sgb.meb.gov.tr/daireler/istatistik/istatistik.html>
- Nunan, D. (2003). The impact of English as a global language on educational policies and practices in the Asia-Pacific region. *TESOL Quarterly*, 37(4), 589-613.
- Oğuz, A. (2002). Üniversitelerdeki öğretim elamanlarının yabancı dili geliştirme güçlükleri. *Eğitim ve Bilim*, 27 (125), 17-27.
- Oğuz, K. E. (2006). İlköğretim 4. ve 5. sınıf İngilizce öğretim programlarının değerlendirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(2), 1-25.
- Oğuzkan, F. (1993). Eğitim terimleri sözlüğü. *Emel Matbaacılık: Ankara*
- Oyama, S. (1978). The sensitive period and comprehension of speech. *Working Papers on Bilingualism*, 16, 1-17.
- Patkowski, M. (1980). The sensitive period for the acquisition syntax in a second language. *Language Learning*, 30, 449-472.
- Resmi Gazete (11 Nisan 2012). 28261 Sayılı Nüsha.
- Singleton, D. (1989). *Language acquisition: The age factor*. Clevedon, UK: Multilingual Matters.
- Slavoff, G. R. ve Johnson, J. S. (1995). The effects of age on the rate of learning a second language. *Studies in Second Language Acquisition*, 17, 1-16.
- Songün, R. (1983). Doğu Anadolu Orta Dereceli Okullarda İngilizce Öğretmen, Öğrencilerinin öğretim, öğrenim ve ilişkileri, *Türk Dili Dil Öğrenim Özel sayısı*, ss 102, Ankara
- Türkiye İstatistik Kurumu, (2007). Yüksek Öğretim İstatistikleri, <http://www.tuik.gov.tr>
- Ülgen, G. ve Fidan, E. (1997). Çocuk Gelişimi. *Millî Eğitim Basımevi: İstanbul*
- Üste, R. B. ve Meslek, İ. (2007). İnsan Hakları Eğitimi ve İlköğretimdeki Önemi. *Ege Akademik Bakış / Ege Academic Review*. 7(1), 295-310
- Yaşar, Ş. (1990). Yabancı dil öğretiminde çağdaş program anlayışının benimsenmesi. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3, 89-96

Yılmaz, F. ve Babacan, G. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Podcast kullanımı. International Periodical For *The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. Volume 10/3,1153-1170

Zanden, J. W. W. (1997). Human Development. (Sixth Edition). *The Mc.Graw-Hill Companies*: New York

---

**Extended Summary**

In the last century, it has become inevitable for the transportation and communication tools to reduce the distance between the countries and the inter-people relations and interactions inevitably brought to the agenda and it became inevitable to learn the language of the communities that interacted in parallel with this issue. In the world, the negative consequences of foreign language teaching in our country continue to be a topic of discussion in contemporary issues. In our country, the inability to motivate people and wrong methods in practice in educational institutions have caused a serious bias in teaching foreign languages to the society.

In Turkey, except for the preparatory classes in high school and foreign language education in private schools, foreign language in educational institutions, usually English, German and French are given to students two hours a week as a second language. Literature studies and field studies have led to the conclusion that problems arising from different troubles in foreign language teaching can be encountered.

The purpose of this research is to identify the problems faced by primary school teachers in foreign language teaching (English). Another objective of this research is to identify the problems encountered in foreign language teaching according to student, teacher, curriculum and management in Turkey and to develop suggestions that will make the second foreign language teaching more effective and useful. In this research, which aims to identify the problems that classroom teachers experience in teaching foreign languages, the data are derived from the opinions of classroom teachers. Classroom teachers freely expressed their views during interview and didn't used any expression to guide the participant during the interview.

The research was conducted on a total of 130 classroom teachers working in 18 primary schools in Elazığ, Bitlis, Bingöl provinces during 2016-2017 school year. This research aims to determine the distresses that classroom teachers experience while teaching English lessons. 45.1% of the participants were male and 56.9% were female teachers.

A 5-point Likert-type questionnaire consisting of 20 items was used to obtain the data. In addition, in order to increase the reliability and validity of the study, open-ended materials were given at the end of the questionnaire with the expert opinion, and those with different views from the teachers were also asked to fill this part. The data obtained from the research were used in the SPSS package program and evaluated using percentage, frequency and arithmetic mean techniques. As a result of the research; it has been detected that classroom teachers look positively towards the teaching of English at the beginning of the second semester in primary school. However, classroom teachers expressed the need

for English language teachers to enter English classes. In addition, classroom teachers have stated that they have problems because of the fact that English is not read as written.

Again, classroom teachers have stated that they are having problems due to the fact that students do not have an environment where they can practice foreign languages. However, as a result of the research, it has been determined that classroom teachers are not as dominant as English speakers. One of the results obtained in the research was that classroom teachers partially participated in the availability of English teaching hours and the availability of materials as much as they could in school for teaching English. In addition, it is another data obtained as a result of the research, in which the participants partially participated in the importance of giving importance to the listening skills of the students in English language teaching, the evaluation of language teaching with written questions, the suitability of the English textbooks to the level of the student and the insufficiency of the English curriculum applied in primary schools in terms of learning. In the analysis of the open-ended problem that was asked in the research, it was determined that some solutions were proposed by the participants in order to solve the problems. A few of these proposals are, for example, that It would be more beneficial for English teachers to attend the classes as a branch teacher in terms of teaching. It is necessary to develop materials in foreign language teaching and use it in educational institutions. At the end of the research, various suggestions were presented to the practitioners.